

До деня на изпита за гимназия от понеделник до петък „Стандарт“ ще публикува по един примерен тест по български език и математика. Автори са елитни преподаватели от най-известните частни школи за подготовка на кандидат-гимназисти.

Днес публикуваме 35 въпроса от тест по български език и литература на школа „Веди“.

ЕЛЕНА МИТЕВА МЕТОДИСТ НА ШКОЛА „ВЕДИ“ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Изпитът по български език и литература се състои от два компонента - 50 тестови задачи по български език и литература и създаване на преразказ върху неизучаван художествен текст от българската литература, като се изпълнява определена дидактическа задача.

Предложеният тест е апробиран в курсовете на „Веди“ и са подбрани най-подходящите въпроси.

Общо условие за задачи 1. - 3.

Пунктуационна грешка е допусната в:

1.

- А) Дъгата или се изгубваше, или се явяваше отново.
- Б) Вълнуваше го дали тя мисли за него.
- В) Ще разкаже всичко, или ще си премълчи.
- Г) Наистина ли не отиде, или ме лъжеш?

1 точка

2.

- А) Ужасен, уморен, пророкът излезе вън от града.
- Б) Студенина лъха от сивите им очи, от погледите им.
- В) Пълничкият белгийски пътник стана, прозя се и протегна ръце.
- Г) Широколистните гори, обходени от есента го подтикнаха към размисли.

2 точки

3.

- А) Плаших се от очите и макар, че мракът ги скриваше.
- Б) Той знае, че съм тук и го очаквам.
- В) Ще отидем, въпреки че сме изпуснали срока.
- Г) Извиних се, че съм ги притеснил.

1 точка

4. Обособена част има в:

- А) Недоволството и бунтът се разрастваха по-непобедимо след всяка нова заплаха, след всяка нова присъда.
- Б) Преди ден монахът го изненада с една книга, написана с новата азбука.
- В) Никой не гледаше ни дъжд, ни кал, ни сняг, ни студ.
- Г) Често слизаше на ръба на скалата, която висеше над дефилето.

2 точки

5. Колко пунктуационни грешки има в изречението?

Схлупените, селски къщици, смирено сгушени из овошките сладостно почиваха пазейки морните селяци.

- А) 1   Б) 2   В) 3   Г) 4

2 точки

Общо условие за задачи 6. и 7.

В коя дума има правописна грешка?

6.

- А) ноцта
Б) пустоцта
В) свецта
Г) пещта

1 точка

7.

- А) брадясал
Б) тревясал
В) недорасал
Г) плячкосал

1 точка

8. Коя дума е написана правилно?

- А) единост   Б) страност   В) леност   Г) ценост

1 точка

Общо условие за задачи 9. и 10.

Кое от изреченията е просто?

9.

А) Жени, девойчета и деца, треперейки от студ, ги посрещат и изпращат.

Б) Върнах се само за да си почина.

В) Вървейки по булеварда, той стигна до Морската градина и казиното, построено върху стръмния бряг.

Г) Той си тръгна, като отново я погледна изпитателно, гневно.

2 точки

10.

А) Продължиха по пътя, без да говорят за опасенията си.

Б) Обичам да обмислям по-дълго решенията си.

В) Спря да му се обажда от известно време.

Г) Решихме да го изненадаме за рождения ден.

2 точки

11. В кое от изреченията НЕ е употребено съставно сказуемо?

А) Не може вече да носи в душата си ревността.

Б) Лицето му беше бледо и страдалческо.

В) Трябва да направиш това на всяка цена.

Г) Неговото затворено сърце бе разцъфнало от умиление като цвете.

2 точки

Общо условие за задачи 12. - 14.

Посочете думата, в която е допусната правописна или граматическа грешка.

12.

Упоителният (1) мирис (2) на люляка го посрещна от бащиния (3) му дом, чийто (4) стрехи се открояваха отдалеч.

- А) 1   Б) 2   В) 3   Г) 4

1 точка

13.

Свежият (1) полъх на върбалаците, мирисът (2) на близка(3) река подтикна (4) желанието му да се бори.

А) 1

Б) 2

В) 3

Г) 4

1 точка

14.

Тя се почувства (1) потисната (2), но се опита (3) да пропъди безпокойствието (4) си.

А) 4

Б) 2

В) 1

Г) 3

1 точка

15. Кое от изреченията е сложно съставно?

А) Наистина тя рискуваше за малко гордостта си, но после можеше да я възстанови с нов удар.

Б) Безумен вятър от време на време се спуща из полето, подгоня едрите снежинки, вдигне на кълба бели вихрушки, отиде и се не види.

В) До силно горящата печка седи и дреме, облегнат на стената, старият слуга дядо Кольо.

Г) И всеки петък и вторник, когато минаваше междуселският куриер, Маринка прекарваше времето си като в сън.

2 точки

16. Кое от изреченията се различава по състав от останалите?

А) Той бързаше и мислено виждаше как тя го среща засмяна и радостна на мостчето пред воденицата.

Б) Тънък мокър сняг вали и покрива село Сънино, полята, горите, целия свят.

В) Бързо и непрестанно падат едри парцали, замрежват погледа и затрупват всичко с дебела покривка.

Г) Цветята, набрани за него, вехнеха и умираха в ръцете й.

2 точки

Общо условие за задачи 17. - 19.

Каква синтактична служба изпълнява подчертаната дума в изречението?

17.

Ужас обезцвети лицето на царицата.

А) съгласувано определение

В) подлог

Б) несъгласувано определение

Г) непряко допълнение

1 точка

18.

*Започнаха да се споглеждат **изтръпнали**.*

А) сказуемно определение

В) обстоятелствено пояснение

Б) съгласувано определение

Г) несъгласувано определение

1 точка

19.

*Царят **замислено** започна да се разхожда.*

А) обстоятелствено пояснение

В) сказуемно определение

Б) съгласувано определение

Г) несъгласувано определение

1 точка

20. Кое изречение НЕ съдържа приложение?

- А) Леля Станка непрекъснато разказва за своята далечна софийска роднина.
Б) Хъшовете слушаха с възхищение стария знаменосец.
В) Отидоха на преглед при д-р Герасимов.
Г) Никога не изпусаха лекциите на професор Димитров.

1 точка

21. В кой ред е допусната грешка?

- А) десет хипопотама
Б) трима пилота
В) десетина варианта
Г) три речника

2 точки

22. Коя е правилната форма на съществителното име?

- А) пет справочника
Б) десет учебници
В) сто войника
Г) пет ордени

2 точки

23. В кое изречение е употребен глагол в страдателен залог?

- А) Те се оказаха там по време на инцидента.
Б) Спектакълът се поставя от млад режисьор.
В) Дърветата се разлистиха по-късно тази година.
Г) Огледаха се отново наоколо.

2 точки

24. В кое изречение глаголът НЕ е в сегашно време?

- А) След два дни отивам на изпит.
Б) Няма да говорим повече по този въпрос.
В) Слънцето изгрява от изток.
Г) На 6 септември 1885 година се извършва Съединението.

1 точка

25. В кое от изреченията глаголът НЕ е в деятелен залог?

- А) Филмът бе критикуван на страниците на много от всекидневниците.
Б) Звездите изпълниха небосклона.
В) Жената се оглеждаше отчаяно за помощ.
Г) Певицата представи в студиото новия си диск.

1 точка

26. В кое от изреченията глаголът е от свършен вид?

- А) Даниел Дефо публикува първата си творба, когато е на 40 години.
Б) Водите понесоха уплашеното птиче.
В) Иван Вазов създава повестта „Немили-недраги” след Освобождението.
Г) Говориха разпалено за случилото се няколко часа.

2 точки

27. В кое от изреченията глаголът е в минало предварително време?

- А) Беше приказвал цял час с него по телефона.
Б) Той е говорил многократно с тях по този въпрос.
В) Беше удивен от случилото се.
Г) Разказваше за трети път за станалото.

1 точка

28. В кое от изреченията глаголът НЕ е в бъдеще време?

- А) Няма да пропуснем да им разкажем за премеждията си.
- Б) Щяха да говорят отново върху трудните въпроси от теста.
- В) Турнирът ще се проведе през следващата седмица.
- Г) Тя ще обмисли добре своето поведение пред комисията.

1 точка

29. Посочете НЕвярното твърдение.

- А) Наречието е неизменяема част на речта.
- Б) Наречието може да се степенува.
- В) Наречието може да изпълнява служба на несъгласувано определение.
- Г) Наречието е несамостоятелна част на речта.

1 точка

30. Посочете НЕвярното твърдение.

И Неновица, и Иван Нищото са:

- А) властолюбиви
- Б) сребролюбиви
- В) покорни пред властния Нено
- Г) загубили личното си достойнство

1 точка

31. Героят, чийто характер търпи развитие в сюжетното действие на повестта „Немили-недраги”, е:

- А) Странджата
- Б) Попчето
- В) Хаджият
- Г) Бръчков

1 точка

32. Посочете НЕвярното твърдение.

И „Маминото детенце”, и „Немили-недраги”:

- А) представят главните си герои и с негативни, и с положителни черти от техните характери
- Б) пресъздават предосвобожденската епоха
- В) представят героите си и в делнични, и в изключителни за тях ситуации
- Г) поставят проблема за диалога между поколенията

2 точки

33. Коя от репликите НЕ принадлежи на Странджата?

- А) „България няма да забрави своите храбри синове”
- Б) „Нашите славни битки в отечество България ги помни народът.”
- В) „Ние сме човеци, ние сме българи, ние изпълнихме нашата свята длъжност към отечеството.”
- Г) „А като имаме свободата, имаме всичко.”

2 точки

34. Коя от сентенциите може да се обвърже с посланията в стихотворението „На прощаване”?

- А) „Робството учи на свобода” - полска пословица
- Б) „Страхът ни принуждава да бъдем смели” - латинска пословица
- В) „За умния целият свят е родина” - ангушка пословица
- Г) „Всеки обича себе си повече от ближния” - Еврипид

2 точки

35. Посочете вярното твърдение.

И „Маминото детенце”, и „Немили-недраги”:

- А) пресъздават достойния житейски финал на част от своите герои
- Б) проследяват в сюжетното действие духовното израстване на млад и достоен българин
- В) разказват чрез проявите на главните герои за градивни житейски уроци, които едно поколение предава на друго
- Г) имат за водеща тема темата за житейския избор

2 точки

ОТГОВОРИ ЗАДАЧИ 1 - 35.

1В, 2Г, 3А, 4Б, 5В, 6Б, 7В, 8В, 9В, 10В, 11Г, 12Г,
13Г, 14В, 15Г, 16А, 17Б, 18А, 19А, 20Б, 21Б, 22А,
23Б, 24Б, 25А, 26Б, 27А, 28Б, 29Г, 30В, 31Г, 32А,
33А, 34А, 35Г.